

**Сюжетті-рөлді
ойындар
«Балапан» кіші
тобы**

Жана мектепке дейінгі білім жүйесі даму мен жанару жолында. Ол адам мен қоғамның сұранысына жауап береді. Мектепке дейінгі тәрбие берудің мемлекеттік стандарты негізгі мектепке дейінгі балалардың жеке дамуында жалпы үлесін қосады. Әр бала өзі үшін жеке әлем ашады. Сол әлемде ойынның маңызы зор. «Ойын – бұл үлкен жарық терезе, сол терезе арқылы бала қоршаған ортадан қуат алады» деп жазды В.А. Сухомлинский.

Жана мемлекеттік стандарт бойынша мектепке дейінгі мекемелердегі білімділік іс-әрекеті, педагог әрекеті емес оқу жоспарының базистік реті, ал бала болса педогоикалық процесстің субъектісі. Ойын міндеттерінің біршама күрделенуі баланың шығармашылық жағынан дамуына үлесін қосады. Ойын дем алыс бола тұра, оқу мен шығармашылықта, адамның қарым-қатынас үлгісімен, ортада жан-жақты көрсете білу деңгейі.

Ерікті сюжетті ойын – мектеп жасына дейінгі балалар үшін қызықты іс-әрекет түрі. Оның қызығы ішкі субъективті еркіндік өмірде қиыншылықпен келетін заттар мен еңбек іс-әрекеті. Сонымен қатар педагогикалық әдебиетте бала-бақшадағы ойын керекті нәтижеге жетпейді деген сұрақты қозғады. Қандай іс-әрекет болсын ойын да ересектердің көмегімен пайда болады. Балалар ойнау үшін іс-әрекет эпизоды болу керек. Қиалынан әр түрлі жана сәтерді құрастыру барысында әр түрлі білімді жинақтай отырып қандай әрекет жасау керектігін балалар білу керек. Осы әдістемелік нұсқауларда сюжетті-ойындарды ұйымдастырудың үлгілері берілген. Құрастырылған үлгіге сүйеніп тәрбиеші балаларға эпизодтарды, өткен бақыланған жағдайларға қатысушыларды, оларға кімдер қатысатынын, әр бір адамның міндеттерін олардың қарым – қатынасын еске түсіру. Үлгілеу процесі барысындағы тәрбиешінің міндетіне ойынды ұйымдастыру мен жетекшілік ету кіреді, бала мүмкіндігінің белсенді жағы мен қамтамасыз ету қарастырылады. Осыған байланысты нәтижелік және белсенді жоспарланған ойындар, ойын дағдыларын біртіндеп қиындату жүзеге асады. Ұсынылған үлгілер әр түрлі заманауи кезеңнің барлық сапасын қамтитын тұрмыстық, кәсіптік тақырыпты ұсынады. Үлгі төмендегі этаптарды қарастырады

1. Ұйымдастыру бөлімі

2. Жеке технологиялық карта

Бұл тәсіл мектепке дейінгі балалардың өз бетінше ойнау дағдыларын деңгейін жоғарлатады. Осы тәсілге сүйене отырып бала бақшада ұйымдастырылған ойын іс-әрекетіне басшылық ету тиімді нәтижесін бермек. Әдістемелік нұсқаулық педагогтарға өз пайдасын тигізбек, өйткені мектепке дейінгі білім беру саласында дәстүрлі түрде сабақтарды ұйымдастыру орнына еркін шығармашылық формада бала белсенділігін іс-әрекетін ұйымдастыру, сюжетті ұйымдастыру бала дамуындағы ең басты нәрсе.

Мазмұны:

Киім дүкені-----	3
Балабақша-----	4
Зообақ-----	5
Мектеп-----	6
Шаштараз-----	7
Отбасы-----	8
Құрылысшы-----	9
Аспазшы-----	10
Аурухана-----	11
Дүкен-----	12
Жолаушылар-----	13

«Киім дүкені»

Мақсаты: Ойын барысында рөлдерді ойнай білуге үйрету.
Сатушы әртүрлі киімдер түрлері туралы әңгімелейді.

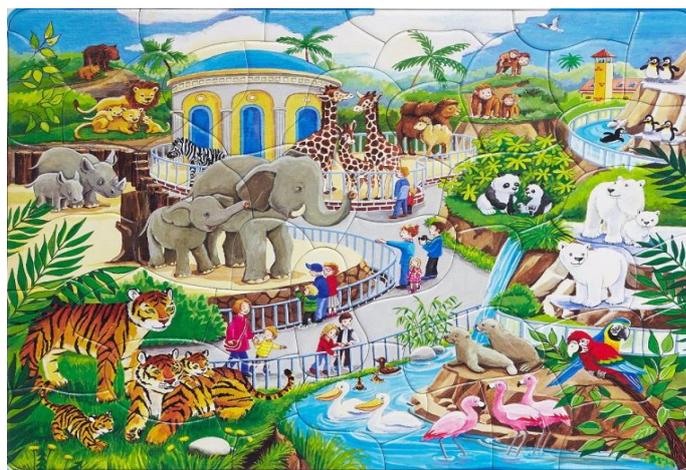
«Балабақша»

Мақсаты: Тәрбиеші балаларды қабылдап, таңертеңгілік жаттығуды өткізеді, ойнатады.

«Зообақ»

Мақсаты: Балалар ата-аналарымен зообаққа келеді, әртүрлі жануарларды көреді, әйткеншекте тебеді.

«Мектеп»

Мақсаты: Балалардың мектеп жайында білімдерін толықтыру. Бірі мұғалім бірі оқушы болып ойнай білуге үйрету. Үлкендердің іс-әрекетін қайталай білуге, мұғалім мен оқушының қарым-қатынастарының қандай болу керектігін көрсету. Ұйымдастырушылық қабілеттерін дамыту.

«Шаштараз»

Мақсаты: Балаларды шаштараз ойынымен таныстыра отырып, шаштарын үнемі тарап әдемілеп жүруге үйрету. Шаш өрудің әр түрлі үлгісін көрсету. Әсемдікке, әдемілікке баулу.

«Отбасы»

Мақсаты: Отбасы мүшелерін білу, олардың отбасында атқаратын қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға тәрбиелеу. Бауырмалдыққа, мейірбандыққа баулу. Өздеріне берген рөлдерді дұрыс орындап, тату ойнауға тәрбиелеу.

«Құрылысшы»

Мақсаты: Балаларды құрылысшының қызметімен таныстыру. Қаншама үйлер, мектеп, балабақшаны құрылысшылар салатынын түсіндіру. Ойын арқылы үйлерді қалай салатынын көрсету. Құрылысшы маманының еңбегі зор екенін саналарына сіңіру. Еңбекті сүйе білуге тәрбиелеу.

«Аспазшы»

Мақсаты: Балаларды тағамның түрлерімен таныстыру. Оларға жасаудың қарапайым жолдарын түсіндіру. Асты қадірлеуге үйрету.

«Аурухана»

Мақсаты: Өздіктерінен рөл дерді бөле білуге үйрету.
Қызығушылықтарын арттыру. Бір-біріне деген қамқорлыққа тәрбиелеу.

«Дүкен»

Мақсаты: Сатушының ролін ойнай білу біліктілікке үйрету.

«Жолаушылар»

Мақсаты: Балалардың көңілдерін көтеріп саяхатқа шығару. Саяхатқа баратын көлік түрлерімен таныстыру. Жолға шыққанда балаларға жол жүру ережесін түсіндіру.

Пайдаланылган әдебиеттер тізімі

1. Березина В.Г., Викентьев И.Л., Модестов С.Ю. Детство творческой личности.- СПб.: изд. Буковского, 1994.
2. Левин В.А. Воспитание творчества. Томск: Пеленг, 1993.
3. Аджи А.В. Конспекты интегрированных занятий в подготовительной группе детского сада. Познавательное развитие. Развитие речи. Обучение грамоте: Практическое пособие для воспитателей ДОУ. - Воронеж: ТЦ "Учитель", 2006. 333 с.;
4. Шишкина В.А. «Прогулки в природу». Учебно-методическое пособие для воспитателей дошкольных образовательных учреждений. М.: Просвещение, 2009 год.
5. Николаева С.Н. «Юный эколог». Программа и условия ее реализации в детском саду. М.: Мозаика-Синтез, 1999 год.
6. Венгер Н.Ю. Путь к развитию творчества. Дошкольное воспитание. 1982. №11.
7. Ендовицкая Т.О. О развитии творческих способностей. Дошкольное воспитание. 1967.
8. Полуянов Д. Воображение и способности. М.: Знание, 1995.
9. Айджанова Д.К., Бейсенбаева С., Искакова А., Попова Т.Н., Саймасаева Г.А. Методическое пособие. Инновационная технология «Step by step» в дошкольных учреждениях Казахстана. 2000.
10. Алексеева Н.М. Взаимодействие дошкольного учреждения с семьей. Оренбург: 1998.
11. Образцова Т.Н. Ролевые игры для детей. М.: 2005.
Лободина С.В. Способности ребенка. Как их развивать?
Санкт-Петербург: Диалог, 2005.